

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XL.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

Vlricus autē Halberstadensis ea tempestate impatiēs, zelo ductus antiquæ perturbationis, mali aduci intentauit incommoda. Excursiones crebre de Halberstadio, deq; præsidio Horeborg, in terram duciebant. Dux diū disimulans, irām collegit: Demūc coacta magna suorum manu, misit ut excurrentibus obui fierent. Non longè ab urbe Halberstadio conuenerunt, prælium instauratur. Sustinetur aliquandiu pari virtute. Sed tum Halberstadenses cessere, fugamq; intentarunt in urbem. Sequuti hostes, cūm fugientibus penetrarent, portas cum ingredientibus & ipsi turmatim ingrediuntur. Capta ciuitas per incuriam, alioqui munitionis, porte ceteræ clausæ, hostes in medio: tantobore, ut ciuibus nihil supereisset. Absconderunt ignemates, & extinxerunt: nec multū diligenter ab hoste quæsus est: Præda instant diligentius. Ciues nō ad arma, sed latibula respexere: Inuentus est ignis à quopī, & incensa casella, fuit ventus incendium: Exstincta magna parte ciuitas, & processit flamma ad ecclesiam primam, in quam cleris & populus, tanquam in uniuersum asylum confugere. Incensa est, exusta est insignia illa basilica, cum omni sacrario, vestium, auri, & argenti, cum clero, & populo miseranda clade, sine exemplo. Res lachrymis digna, & que terror em ingeminat dimini super nos iudicij: terribilis in consilijs super filios hominum. Episcopus ipse in sua domo repertus, igne circumfusus, tenens reliquias sancti Stephani ad sui tutelam, captus, abductus cum Remaro præposito cognato suo. Victores cum præda & captiuis plurimi redeunt Brunswicum. Dux alacrior de suorum victoria, deq; captiuis: ubi audiuit ecclesiam exustum, cūm clero & populo, in gemult:

gemuit: multa in bello accidere reputans, quæ victoribus
ipsis non placeant. Sed quis sauentem comprimet Mar-
tem? Vbi vedit adductum cyneo capite pontificem, &
reliquias sancti Stephani, quasi in triumpho adductas,
fuscataq; de incendio, demiso vultu, lachrymas dedit,
humanarum rerum mutationem mente pertractans.
Misit episcopum in Erteneborg in liberam custodiam,
praepositum in Zegeberg. Domina verò Mathildis pie-
tatis viscera laxauit in captiuum pontificem, honorabat
in illo summum sacerdotem Christum, vestibus satis bo-
nis procurans alieuare captiuitatis incommodum. Indè
vbi dux in Luneburgum descendit, iussit adesse episco-
pum: increpatumque de multis in se molitionibus, libe-
rum abire permisit, amicitiamque colere monuit. Ille
autem vbi in Hugesborg applicuit, senio accessisse sen-
suum comoda curarum ac carceris, infirmatusque in-
tra paucos dies reddidit spiritū. Interea milites illius
de arce Horeborg non temperarunt ab incursionibus in
terram ducis: Ille autem præparatis in oppugnationem
rebus, arcem euerit & solo equauit.

CAPVT XLI.

Interea verò Bernhardus de Anehold ducatum Sa-
xoniae solo adhuc titulo tenuit: nam Henricus domi-
na peregit. Archiepiscopus autem Colonensis ducatum
& Westphaliae non dimisit: nec vñquam redijt in ditionem
Henrici. Proximo autem vêre, dux expeditionem fecit
in Thuringiam, & incendio vastauit urbem Northusen.
Cui occurrit Ludouicus prouincialis comes cum multi-
tudine magna: commissumq; est prælium inter eos, &
fugati sunt Thuringi: & captus est Ludouicus cū Her-
manno fratre, conite Palatino. Reuersus est in Bruns-
wickum victor cum opima præda. Adhuc enim prospera
fuere.